

Godkännande av fordonsanskaffning och borgen för fordonsanskaffning inom Tåg i Bergslagen

RV

Beskrivning av ärendet

Tåg i Bergslagen (bolaget/TiB) ägs gemensamt av Region Dalarna, Region Gävleborg, Region Västmanland och Region Örebro Län (25% ägande vardera).

De fyra ägarna till bolaget har planer att utveckla tågtrafiken, bland annat genom anskaffning av nya tågfordon. Eftersom fordonsanskaffningen är kostnadsdrivande har det funnits skäl att se över vilken tågtrafik som ska prioriteras. Med anledning av det har de fyra ägarna i bolaget tagit fram ett "Långsiktigt program för Tåg i Bergslagen" (nedan kallat "programmet". **Bilaga**). Ägarna har ställt sig bakom programmet och de åtaganden som följer av programmet, vilket innebär att det finns en gemensam bild av bolagets och tågtrafikens utveckling.

Region Västmanland fattade beslut om det långsiktiga programmet och ny kostnadsfördelningsmodell 2019-11-19 (RF, §140). Efter hantering av ärendet i respektive region noterades att det inte fanns tillräcklig samstämmighet om den framtida trafikutvecklingen för att det ska kunna utgöra en gemensam grund för fordonsanskaffning. Mot bakgrund av detta har en revidering skett av långsiktiga programmet som därefter antagits i ansvarig nämnd för kollektivtrafik i respektive region. Regionens kollektivtrafiknämnd fattade beslut om att anta det reviderade långsiktiga programmet 2020-12-03, § 107. Det bör noteras att det långsiktiga programmet inte utgör en bilaga till ägardirektivet, enligt vad som beslutades av regionfullmäktige 2019-11-19, då samtliga ägare inte fattade likalydande beslut.

Det långsiktiga programmet innebär såväl utökningar som reducering av trafik. Fordonsflottan behöver utökas, förbättras och till viss del förnyas, för att möjliggöra ett utökat utbud och ett mer robust trafiksystem. Det är en målsättning att den trafik som bedrivs i TiB:s regi utförs med egna, ordinarie fordonsresurser. Till 2023 ska de 5 tågfordon av modell X14, som TiB idag bedriver tågtrafiken med, tas ur trafik och behöver ersättas. Därtill anskaffas egna fordon för den utökade trafiken mellan Borlänge-Mora. Den trafiken hanteras initialt via inhyrda fordon från SJ. Totalt sett krävs sju nya fordon fram till 2030 och detta ärende omfattar samtliga fordon. Den initiala fordonsbeställningen, som beskrivs nedan, avser sex fordon. Tidpunkt för beställning av det sjunde fordonet bestäms i ett senare skede. Anskaffningsvärdet är beräknat till 115 mkr per fordon. Därtill tillkommer högvärdeskomponenter och strategisk utrustning till fordonen (2,5 mkr per fordon).

Mot ovanstående bakgrund har bolaget vänt sig till Transitio, regionernas gemensamma bolag för tåganskaffning och finansiering av tågfordon, för beställande av nya tågfordon i enlighet med den gemensamma inriktningen för trafiken. Anskaffningen av samtliga sju fordon sker genom nyttjande av en option kopplat till ett befintligt tåganskaffningsavtal, där spårfordon av modellen Stadler Dosto ER1 4-vagnar avropas. Villkor för anskaffningen och finansiering framgår av **bifogat uppdragsavtal** – avtal om anskaffning och finansiering av spårfordon, högvärdeskomponenter samt strategisk utrustning för nya fordon.

Fordonsköpen lånefinansieras i sin helhet genom Transitios försorg och finansieringen kräver därför borgen för lånen från ägarna. Varje ägare går i borgen för sin respektive andel, därav uppdelningen i 1,75 fordon per ägare. Totalt uppgår borgensramen per ägare på 206,5 mkr för 1,75 fordon.

När samtliga regionfullmäktige ställt sig bakom fordonsavskaffningen och beviljat borgen kommer Transitio att avropa tågfordon på uppdrag av Tåg i Bergslagen. Hyresavtal upprättas samtidigt mellan Tåg i Bergslagen och Transitio.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ägarna har relativt nyligen beslutat om en ny kostnadsfördelningsmodell som underlättar beslutsprocessen för att förändra trafiken enligt respektive ägares ambitioner i framtiden. Den nya modellen ger en bättre möjlighet att påverka den egna ekonomin och hushållning med de gemensamma fordonsresurserna.

Den beräknade utökningen av tågtrafik för Västmanland och nyanskaffningen av fordon som framgår i programmet planeras att hanteras inom kollektivtrafikförvaltningens befintliga ram (enligt RF 2019-11-19, § 140). För att detta ska vara möjligt krävs bl a reduktion av parallellgående busstrafik, vilket förvaltningen planerar för.

Invånarperspektiv

Detta ärende bedöms inte medföra några direkta konsekvenser för invånare. När de nya fordonen tas i bruk innebär det förbättrad tågtrafik.

Miljökonsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra direkta miljökonsekvenser.

Uppföljning

Ärendet följs upp löpande i delårsrapporter och årsredovisningar.

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar att:

1. Besluten under punkterna 2 – 5 gäller under förutsättning av övriga delägares likalydande beslut.
2. AB Transitio får i uppdrag att avropa 1,75 spårfordon av modellen Stadler Dosto ER1 4-vagnar med tillhörande högvärdeskomponenter, strategisk utrustning samt upphandla finansiering därför
3. Region Västmanland ska ingå borgen såsom för egen skuld (proprieborgen) för upphandlad finansiering med borgenstak om 202 MSEK avseende spårfordon och 4,5MSEK avseende högvärdeskomponenter och strategisk utrustning
4. Region Västmanland ingår uppdragsavtal med AB Transitio om att AB Transitio ska avropa och anskaffa 1,75 spårfordon av modellen Stadler Dosto ER 1 4-vagnar med tillhörande högvärdeskomponenter och strategisk utrustning
5. Tåg i Bergslagen AB får i uppdrag att ingå hyresavtal med AB Transitio beträffande spårfordonen.